

Aqqalu C. Jerimiassen

UKA 2025/49-1

Atassut

02. Oktober 2025

EU-mut ilannguteqqinnerup ajunngitsortarisinnaasai ajoqutigisinnaasaalu qulaajarniarlugit Naalackersuisut nassuiaammik suliaqaqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuinermi aamma inatsisinut tunngatillugu ilannguteqqinnermi inissisimanerit soorlu qanoq atugassaqartitaalluni Kalaallit Nunaat tamakkiisumik ilaasortanngorsinnaanersoq qulaajarneqassapput. Misissuineq Inatsisartunut 1. januar 2027-mi agguanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit)

EF-imit aninitta kingorna kinguneri utoqqartatsinnut apersuutigillattaartarpagut, uagummi maanna inuusunnerumaartugut, piffissaq tamanna angumerisimanngilarput.

Tusaamaannartarparpulli EF-imit aninissamut suleqatigiiffik “Anisa” taavalu taamanikkut partiit aniumasuusut nunatsinni inuuniarnikkut atukkat qanoq pitsanngorluinnarumaarnerannik neriorsuuterpassuit oqaatigisarsimagaanngooq.

Ullumikkulli eqqarsaatigeriaraanni, pisiniarfinnilu nioqqutissat akii qiviariaraanni, soorluuna ila taamani oqaaserineqarsimasut taama toraarluarsimatiginngitsut ullumikkumut, tassami aalisarnikkut aalisagaatigut qaleruallillu namminerooq ingerlatilerutsigit Bruxelles aqqusaaqqaanngikkaluarlugu aningaasat imaanginnalivikkumaarmata. Ila soorluuna taana oqaluttariaaseq ullumikkut namminiilivinnissamik oqalunnerissaaq nipimut atortakkamut eqqaanapajuttoq, tusarnersut oqaatsit, siunertat kusanartut, tamaattorli piviusumi tassaniinngitsut.

Unalu siunnersuut atuaratsigu Atassummiit, nuannaangaaqaluata siunnersuutip imai qinerliataarpagut, siunnersuuteqartumullu oqanngisugatsiaannarluta: “Justus Hansen, Demokraatit, Atassummut tikilluarit”, kisiannili atuarnerata ilaani paasivarput aamma apeqquusiisortaaq ilaasortaasinnaaneq ilumut EU-mut tulluartuunersoq, ajoqaaq ajunngilarmi.

Pisut pereerput, maannakkullu nunarput EU-miinngilaq, misissuinerigullu assigiinngitsutigut siunnersuuteqartup oqarneratuttaaq inuiaqatigiinni EU-mut maanna inussiarnernerusumik inuiaqatigiit isikkoqarpassipput. Taanna qanoq atorluarsinnaavarput imaluunniit ingerlariaqqiffiginiarparput? Taanna uagut inatsisartutigut suliaq aallussinnaavarput, oqarlutalu; atagu inuiaqatigiit tusarniaqqilaartigit.

1982-imi taasinermi taasinnaasut 75%-ingajalluinnaasa taasereernerannimi ersippoq, angersimasut naaggaarsimasullu nikigassutaat annertunerpaarsuusimanngisoq, nalunarluunili maanna takussutissalimmik uppernassuseqartumik peqannginnatta qanoq inernejarsinnaanersoq taasisoqaqqikkaluarpat.

Uani pissutsit qiviaraanni, Atassummi EU-mut qanittumik politikkeqarnerput piungaluartoq, nangiarnartoq takusinnaasarput tassaavoq, EU ukiuni qaninnerni ajornartorsiulersinnaanera qanillimmat, tassami USA-mi MAGA assigalugu Europami politikkitaaq ingasaassiniarnermut saqiartorami, soorlumi aamma maani nunatsinni ilaatigutaaq taamaasiartullattaalereersoq.

Nunatsinnimi maanna ilaannikkut takusalereerparput, politikikkut isumaqatiginngisanut eqqunngitsumik avammut isumaqartitsiniaaneq, oqartitsiniaaneq taamatuttaarlu akeqqersorpalaarsinnaasumik nipimik ikummarissaaneq.

Taamaattumik EU, aap, pitsaaqutissarpassuaqaraluaqaaq ilannguffinganni, maannali nunarsuatsinni politikikkut najummatsisimanerujussuaq sorsunnerup nillertup kingornatigulli aatsaat taamak sukasimaartigisoq, naluarpud 2035-imiluunniit qanoq EU iluseqarumaarnersoq.

EU nunaateqarnikkut uumasuuteqarnikkullu nunatta kujataani annertuumik inerisaanikkut ilannguffigineratigut nalunngilarput iluaqutaarujussuarsinnaasoq, sinerissamilu talittarfeqarnikkut inerisaarujussuarnermik malitseqarsinnaasoq.

Tamakkuli soorunami malitseqartarput piumasaqaatitalinnik, suullu tassani nunatta pilliutissarineraassaaq eqqarsaatissaqqippoq.

Taamaattumillu Atassummiit allannguutissatut siunnersuummik ima ittumik saqqummiusaqarumavugut: *“Nunatta EU-mut ilannguteqqissaneraniq ilannguteqqinnginnissaanilluunniit Naalakkersuisut suliaqassasut, tassani inuiaqatigiinnut qaammarsaanikkut paasissutissanik pisortatigoortunik pitsaaqutinik ajoqutinillu ingerlataqareernerme innuttaasut ilannguteqqissinnaanermut taasitinneqassasut ukioq 2027”.*

Taamattut oqaaseqarluta Atassummiit, allannguutissatut siunnersuupput saqqummiutereerlugu Inatsisinut Ataatsimiitsitaliamut innersuussivugut.